

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 18.9.2008
COM(2008) 567 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

aan het Europees Parlement en de Raad over een EU-drugsactieplan voor 2009-2012

{SEC(2008) 2455}

{SEC(2008) 2454}

{SEC(2008) 2456}

Inleiding

Veel Europeanen maken zich zorgen over het drugsprobleem, dat een ernstige bedreiging vormt voor de veiligheid en de gezondheid van de Europese samenleving.

In december 2004 heeft de Europese Raad unaniem ingestemd met de EU-drugsstrategie voor 2005-2012¹, die streeft naar een hoog niveau van bescherming, welzijn en sociale cohesie, door het gebruik van drugs te voorkomen en terug te dringen.

De goedkeuring van de strategie was een duidelijk signaal dat de politieke bezorgdheid over het drugsprobleem in de Europese Unie groter is dan de verschillen in aanpak tussen de lidstaten. Alle lidstaten gaan immers uit van dezelfde basisbeginselen: dat er een evenwichtige aanpak nodig is om vraag en aanbod van drugs terug te dringen, en dat die aanpak gebaseerd moet zijn op betrouwbare gegevens over de aard en de omvang van het probleem, op eerbiediging van de mensenrechten en de menselijke waardigheid en – in toenemende mate – op gecoördineerde en grensoverschrijdende rechtshandhaving ten aanzien van drugshandelaars en georganiseerde criminaliteit.

De drugsstrategie vormt tevens het kader voor twee opeenvolgende actieplannen voor vier jaar. Het eerste **actieplan (2005-2008)**² bevatte ruim 80 acties ter coördinatie van de belangrijkste overheidsmaatregelen met betrekking tot illegale drugs op het gebied van volksgezondheid, rechtshandhaving, douane, strafrecht en buitenlandse betrekkingen. De lidstaten zijn meestal belast met de uitvoering, maar de Commissie speelt een actieve rol bij het faciliteren en evalueren van de werkzaamheden en bij het toezien op de toepassing van de antidrugswetgeving, zoals Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad betreffende illegale drugshandel, waarover zij midden 2009 verslag zal uitbrengen. Op basis van de lessen van de afgelopen vier jaar legt de Commissie nu een tweede actieplan (2009-2012) ter goedkeuring voor aan de Raad.

Wat is er tot nu toe bereikt met het huidige drugsactieplan?

Het actieplan moet uiteindelijk:

‘... "het drugsgebruik onder de bevolking aanzienlijk terugdringen en de schade die de gezondheid en de maatschappij oplopen als gevolg van het gebruik van en de handel in illegale drugs, verminderen”.

Het bijgevoegde evaluatieverslag³ is gezamenlijk opgesteld door de Commissie, de lidstaten, het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD), Europol en Europese NGO-netwerken die zijn vertegenwoordigd in het Drugsforum. Dit verslag is de meest uitvoerige beoordeling van de toepassing van het EU-drugsbeleid tot nu toe en laat zien dat de doelstellingen van het huidige actieplan gedeeltelijk zijn verwezenlijkt:

- het drugsgebruik in de EU blijft hoog. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat het gebruik van heroïne, cannabis en synthetische drugs stabiel blijft of afneemt, maar dat het

¹ CORDROGUE 77 van 22.11.2004.

² PB C 168 van 8.7.2005.

³ Werkdocument van de diensten van de Commissie, bijlage 1.

cocaïnegebruik in een aantal lidstaten toeneemt. Het totale aantal personen in de EU dat drugs gebruikt – of ooit heeft gebruikt - wordt voor cannabis geraamd op 70 miljoen, voor cocaïne op ten minste 12 miljoen, voor ecstasy op 9,5 miljoen en voor amfetamines op 11 miljoen; daarnaast wordt minstens een half miljoen mensen behandeld met een vervangend middel voor bijvoorbeeld heroïne⁴;

- hoewel er geen enkele reden voor zelfingenomenheid is, blijkt uit gegevens over vergelijkbare landen in andere delen van de wereld dat het gebruik van cannabis, cocaïne en amfetamines in de EU beduidend lager ligt dan bijvoorbeeld in de VS. Dat geldt ook voor het aantal bekende HIV-besmettingen als gevolg van intraveneus drugsgebruik;
- uit het verslag blijkt ook dat het drugsbeleid in de verschillende lidstaten dezelfde richting uitgaat en dat het nationale beleid steeds meer wordt ondersteund met actieplannen;
- uit de resultaten tot nu toe blijkt dat de EU er in ieder geval in slaagt het complexe maatschappelijke verschijnsel van drugsgebruik en –misbruik op grote schaal binnen de perken te houden en dat zij zich steeds meer richt op maatregelen die de schade die personen en de samenleving door drugs oplopen, moeten herstellen. Van belang is, dat de EU dit heeft bereikt in een periode dat de wereldproductie van illegale opiaten sterk is gestegen en zij een cocaïnehandel een ongekeerde omvang kreeg te verwerken. Tegen deze achtergrond van een sterk toegenomen aanbod komt de prestatie van de EU, die het probleem wist te beheersen, in een gunstiger daglicht te staan;
- wat de internationale samenwerking betreft is sprake van een betere coördinatie van de standpunten van de EU in internationale drugsfora, zoals de Commissie van de Verenigde Naties voor verdovende middelen (CND). Daarnaast is het zo dat de geïntegreerde en evenwichtige drugsaanpak van de EU steeds vaker door andere landen als voorbeeld wordt gebruikt.

Het huidige actieplan (2005-2008) is ambitieus. Op verschillende gebieden is vooruitgang geboekt, maar er zijn ook zwakke punten.

De beleidscoördinatie blijft op vele gebieden problematisch en hoewel de kwaliteit van de informatie over de EU-situatie betreffende drugsgebruik, preventie en behandeling steeds beter wordt, zijn er ook nog gebieden waarover te weinig gegevens bekend zijn: er zijn nog steeds te weinig betrouwbare gegevens over het aanbod van drugs en over de omvang en de resultaten van hulp aan derde landen op drugsgebied.

Hoe kunnen we de samenleving meer betrekken bij het terugdringen van het drugsgebruik?

Het is duidelijk dat de EU meer moet doen om de schade voor de maatschappij en de gezondheid als gevolg van drugsgebruik, te beperken. Als miljoenen Europeanen ooit drugs hebben gebruikt of dat nu nog doen, gaapt er een kloof tussen het overheidsbeleid en het gedrag van het publiek, die geen enkele samenleving ongestraft kan negeren.

Er zijn aanwijzingen dat voor overheidsdiensten die zich bezighouden met preventie, behandeling, schadebeperking en rechtshandhaving, samenwerking met vrijwilligersorganisaties en dienstverleners een van de meest (kosten)effectieve manieren is

⁴ Jaarverslag EWDD 2007.

om het drugsgebruik aan te pakken. Een alliantie dus tussen burgers en de instellingen die door en voor hen zijn opgericht.

Het is tijd om de Europese bevolking op dit beleidsterrein centraal te stellen en de Europese burgers meer bij het beleid te betrekken. Als eerste stap heeft de Commissie in 2006 geholpen het Europees Drugsforum op te zetten. Om de uitvoering van het EU-drugsactieplan te ondersteunen, zal de Commissie tijdens de looptijd van het nieuwe actieplan nagaan hoe van iedereen die wil meewerken een formele verbintenis kan worden verkregen om op zijn niveau, met de middelen waarover hij beschikt, te doen wat nodig is om de schade die mensen oplopen door drugs, te beperken. In dit verband zou het idee van een "Europese drugsalliantie" kunnen worden uitgewerkt. Die zou een publieke verbintenis kunnen inhouden van burgers of groepen burgers om de risico's van drugsgebruik onder de aandacht te brengen en de beste methoden op dit gebied te bevorderen.

Naar een nieuw EU-drugsactieplan 2009-2012

De EU-drugsstrategie heeft betrekking op een complex verschijnsel dat om een langetermijnaanpak vraagt. De strategie is gebaseerd op de twee hoofdpunten van het drugsbeleid: *terugdringing van de vraag naar drugs* en *terugdringing van het aanbod van drugs*, en drie overkoepelende thema's: *coördinatie, internationale samenwerking en informatie, onderzoek en evaluatie*.

Ter ondersteuning van de strategie stelt de Commissie een nieuw drugsactieplan (2009-2012) voor, dat voortbouwt op het bestaande kader en op de lessen die uit de afgelopen vier jaar zijn getrokken. Het actieplan stelt de volgende prioriteiten:

1. Terugdringing van de vraag naar drugs en bewustmaking van het publiek

We moeten ervoor zorgen dat de maatregelen om het drugsgebruik en de gevolgen daarvan te verminderen, meer effect sorteren. Dit houdt in dat er meer aandacht moet worden besteed aan kwetsbare groepen en aan de preventie van polydrugsgebruik (gecombineerde gebruik van legale en illegale stoffen, met name alcohol).

2. Europese burgers motiveren actief mee te werken

De Commissie stelt voor een raadpleging te organiseren met de lidstaten en het Europese maatschappelijk middenveld om draagvlak te creëren voor een drugsalliantie van Europese burgers. Bij deze alliantie zou het gaan om een verbintenis en een reeks beginselen die als leidraad dienen voor burgers om met drugsgelateerde problemen die zich in hun directe omgeving kunnen voordoen, om te gaan. Een dergelijke alliantie moet verenigbaar zijn met de nationale wetgeving en gebruiken, en ruimte bieden voor positieve actie en zelfredzaamheid bij het streven naar een veilige en gezonde samenleving.

3. Terugdringing van het drugsaanbod

Om de productie van en de handel in drugs tegen te gaan moet de rechtshandhaving op EU-niveau doeltreffender worden, waarbij ten volle gebruik moet worden gemaakt van de capaciteit van Europol en andere EU-structuren en moet worden gewerkt op basis van een inlichtingengestuurde aanpak. Er moeten meer gecoördineerde operaties via regionale veiligheidplatforms worden uitgevoerd.

4. Verbetering van de internationale samenwerking

Als belangrijkste donor op het gebied van wereldwijde drugsbestrijding en het zoeken naar permanente alternatieven voor de drugsteelt, zou de EU veel effectiever kunnen werken als het nationale en het communautaire beleid beter zouden worden gecoördineerd.

5. Meer inzicht verwerven in de problematiek

We moeten meer kennis verwerven over alle aspecten van drugsgebruik. Dat vereist meer en beter gecoördineerd onderzoek en meer gegevens, ook over drugsgelateerde criminaliteit en over de werking van de markt voor illegale drugs.

Het hierna volgende actieplan vormt een kader om aan deze prioriteiten te werken en biedt waar mogelijk een Europese meerwaarde.

I. COÖRDINATIE				
Voornaamste prioriteit: efficiëntere ontwikkeling en uitvoering van het beleid				
Doel	Maatregel	Tijdschema	Verantwoordelijke partij	Indicatoren
1. Zorgen dat uit het nationale beleid en de EU-aanpak jegens derde landen en in internationale fora een evenwichtige en geïntegreerde benadering spreekt met de nodige aandacht voor de grondrechten	1. De lidstaten en EU-instellingen coördineren het drugsbeleid zodat dit beantwoordt aan de doelstellingen van de EU-drugsstrategie 2005-2012 en dit actieplan	Doorlopend	LS COM Raad	Doelstellingen van EU-drugsstrategie en actieplannen opgenomen in nationaal beleid Doelstellingen drugsstrategie terug te vinden in drugsbeleid op EU-niveau
2. Zorgen voor doeltreffende coördinatie op EU-niveau	2. De Horizontale Groep drugs van de Raad (HGD) stelt zich proactief op bij haar coördinatieopdracht	Doorlopend	Raad	Desbetreffende Raadsgroepen ⁵ en HGD verstrekken elkaar informatie en betrekken elkaar bij hun werkzaamheden
	3. De Commissie en de Raad zorgen voor coherentie van interne en externe aspecten van het drugsbeleid	2011	COM Raad	Coherentie tussen het interne en het externe beleid
	4. De Raad gaat jaarlijks na hoe het staat met het drugsprobleem, op basis van het jaaroverzicht van de Commissie en de desbetreffende jaarverslagen van het EWDD en Europol	Doorlopend	Raad COM EWDD Europol	Conclusies van de Raad
3. Zorgen voor doeltreffende coördinatie op nationaal niveau	5. Het voorzitterschap belegt regelmatig bijeenkomsten van de nationale drugscoördinatoren of vergelijkbare instanties om de maatregelen bij specifieke en dringende problemen te coördineren	Tweemaal per jaar	VOORZ LS	Merkbaar effect op beleidscoördinatie

⁵ Zoals de werkgroepen Politie en Douane, de Multidisciplinaire Groep georganiseerde criminaliteit, de werkgroep Gezondheid, de werkgroepen voor Externe Betrekkingen en de werkgroep Economische Zaken.

	6. De lidstaten zien toe op coördinatie tussen verschillende ministeries zodat op EU-niveau gecoördineerde standpunten worden ingenomen en dat de doelstellingen van het EU-actieplan op het geschiktste niveau worden verwezenlijkt	Doorlopend	LS Raad	Coherente bijdragen van de lidstaten in de HGD en andere werkgroepen
4. Het maatschappelijk middenveld betrekken bij het drugsbeleid	7. De Commissie vraagt minstens eenmaal per jaar feedback over het drugsbeleid van het Drugsforum	Doorlopend	COM	Het Drugsforum komt ten minste eenmaal per jaar bijeen Commissie meldt resultaten aan HGD
	8. De lidstaten betrekken het maatschappelijk middenveld op alle mogelijke niveaus bij het drugsbeleid, overeenkomstig de nationale gebruiken, op basis van een "Europese drugsalliantie" die het maatschappelijk middenveld en de publieke sector bewust moet maken van de gevaren van drugsgebruik	Doorlopend	COM LS	Maatschappelijk middenveld neemt deel aan nationale dialoog Inbreng van het maatschappelijk middenveld Brede inzet voor alliantie
II. TERUGDRINGING VAN DE VRAAG				
Voornaamste prioriteit: verbetering van de kwaliteit en de effectiviteit van maatregelen om het drugsgebruik terug te dringen en de gevolgen ervan te beperken, in het bijzonder voor kwetsbare groepen				
Doel	Maatregel	Tijdschema	Verantwoordelijke partij	Indicatoren
5. Drugsgebruik en de bijbehorende risico's voorkomen	9. Preventiestrategieën systematisch toegankelijk maken voor verschillende situaties (scholen, werk, gevangenissen). Preventie moet zich ook richten op polydrugsgebruik (gecombineerde gebruik van legale en illegale stoffen, met name alcohol) en op rijden onder invloed van drugs	Doorlopend	LS	Toegenomen beschikbaarheid van geëvalueerde programma's en algemene strategieën in de lidstaten Prevalentie van drugsgebruik van jongeren en perceptie van drugsgebruik van leeftijdgenoten
	10. Programma's uitvoeren om het eerste	Doorlopend	LS	Toegenomen beschikbaarheid in

	drugsgebruik te voorkomen of uit te stellen door middel van geëvalueerde en innovatieve maatregelen			de lidstaten van geëvalueerde programma's gericht op het eerste gebruik Prevalentie van drugsgebruik van jongeren Leeftijd waarop voor het eerst drugs worden gebruikt
6. Probleemgebruik - waaronder intraveneus drugsgebruik - voorkomen door middel van gerichte preventie	11. Technieken voor vroegtijdig signaleren en optreden verder ontwikkelen en ook gebruiken voor selectieve preventie gericht op kwetsbare groepen die een hoog risico lopen op het ontwikkelen van probleemgebruik	Doorlopend	LS	Verzameling van basisgegevens over probleemgebruik Trends in probleemgebruik Toegenomen beschikbaarheid van op resultaat getoetste, gerichte preventieprogramma's in de lidstaten
	12. Verdere ontwikkeling, na evaluatie, van preventie voor specifieke risicogroepen van (poly)drugsgebruikers die het risico lopen probleemgebruikers te worden, in de vorm van laagdrempelige toegang tot begeleiding, beheer van probleemgedrag en korte interventie	Doorlopend	LS	Verzameling van basisgegevens over probleemgebruik Trends in probleemgebruik Toegenomen beschikbaarheid van op resultaat getoetste, gerichte preventieprogramma's in de lidstaten
7. De behandeling en de herintegratie van drugsgebruikers effectiever maken door de beschikbaarheid, de toegankelijkheid en de kwaliteit van de diensten te verbeteren	13. Verdere ontwikkeling en toepassing van aantoonbaar effectieve behandelingsmethoden, in de vorm van uiteenlopende psychosociale en farmacologische benaderingen die beantwoorden aan de behoeften van drugsgebruikers (waarbij de behandeling ook wordt aangepast aan nieuwe drugs of nieuwe vormen van gebruik)	Doorlopend	LS	Trends in de vraag naar nieuwe behandelingsmethoden Toegenomen beschikbaarheid van gediversifieerde en aantoonbaar effectieve behandelingen in de LS
	14. Ontwikkeling en toepassing van beleid en diensten voor herstel van de gezondheid en sociale	Doorlopend	LS	Toegenomen beschikbaarheid van programma's voor herstel

	herintegratie op basis van beproefde methoden die terugval voorkomen en sociale uitsluiting en stigmatisering beperken			van de gezondheid en re-integratie in de LS
	15. Bekendheid geven aan het bestaan van behandelingen en diensten op het gebied van gezondheidsherstel op nationaal, regionaal en lokaal niveau voor potentiële doelgroepen	Doorlopend	LS	LS beschikken over voorlichtingsstrategieën Er is een openbaar register van diensten (bv een internetportaal)
8. De kwaliteit en de doeltreffendheid van de maatregelen om de vraag terug te dringen, vergroten, rekening houdend met specifieke behoeften van drugsgebruikers op basis van geslacht, leeftijd, enz.	16. Ontwikkeling, toepassing en uitwisseling van richtsnoeren voor goede methoden/kwaliteitsnormen voor preventie-, behandelings-, schadebeperkings- en gezondheidsherstelmaatregelen en -diensten	2009-2012	LS COM EWDD	Bestaan van desbetreffende richtsnoeren en/of kwaliteitsnormen Niveau van toepassing van richtsnoeren en/of normen
	17. Ontwikkeling van een EU-consensus over kwaliteitsnormen en criteria voor preventie-, behandelings-, schadebeperkings- en gezondheidsherstelmaatregelen en -diensten, rekening houdend van behoeften van specifieke groepen	2012	LS Raad COM EWDD	EU-consensus document voorgesteld & follow-up
	18. De lidstaten doen onderzoek naar de beschikbaarheid en de effectiviteit van preventie, behandeling, schadebeperking en gezondheidsherstel, waarmee wordt ingegaan op specifieke behoeften. De Commissie ontwikkelt – in samenwerking met het EWDD- een methodologisch kader voor dit soort onderzoek	2012	LS Raad COM EWDD	Aantal LS dat gegevens levert voor het onderzoek
9. Gedetineerde drugsgebruikers toegang verschaffen tot gezondheidszorg om gezondheidsschade als gevolg van drugsgebruik te voorkomen en te beperken	19. Ontwikkeling en toepassing van dezelfde preventie-, behandelings-, schadebeperkings- en re-integratiediensten voor gedetineerden als voor niet-gedetineerden. Bijzondere aandacht voor nazorg na vrijlating	Doorlopend	LS	Drugsbeleid dat specifiek is gericht op dienstverlening in gevangenis en nazorg aan ex-gedetineerden
	20. De lidstaten stellen indicatoren vast die in gevangnissen worden toegepast om inzicht te	Doorlopend	LS Raad	Afname van drugserelateerde gezondheidsproblemen in

	krijgen in het drugsgebruik, drugserelateerde gezondheidsproblemen en dienstverlening op drugsgebied, op basis van een door de Commissie - in samenwerking met het EWDD – ontwikkelde methode		COM EWDD	gevangenissen
10. Toegang bieden tot schadebeperkingsdienstverlening om de verspreiding van hiv/aids, hepatitis-C en andere drugserelateerde, door bloed overgedragen infectieziekten tegen te gaan en het aantal drugsdoden in de EU te verminderen	21. Systematisch aanbod en uitbreiding van schadebeperkingsdiensten, als vast onderdeel van het beleid om de vraag terug te dringen, waarbij ten volle gebruik wordt gemaakt van aantoonbaar effectieve maatregelen ⁶	Doorlopend	LS	COM brengt verslag uit over de vorderingen Afname van drugserelateerde infectieziekten Afname van aantal drugsdoden Uitbreiding van schadebeperkingsdiensten

⁶ Deze maatregel bouwt voort op Aanbeveling 2003/488/EG van de Raad betreffende de preventie en beperking van gezondheidsschade die samenhangt met drugsverslaving.

III. TERUGDRINGING VAN HET AANBOD

Voornaamste prioriteit: een aantoonbare verbetering van de effectiviteit van de rechtshandhaving op het gebied van drugs op EU-niveau. Europol, Eurojust en andere EU-structuren dienen de rol die hun bij de oprichting werd toebedeeld, overtuigend te spelen in het belang van de efficiëntie, de vergelijkbaarheid van nationale initiatieven op EU-niveau, de intra-EU-coördinatie en de schaalvoordelen.

Doel	Maatregel	Tijdschema	Verantwoordelijke partij	Indicatoren
11. De samenwerking op het gebied van rechtshandhaving in de EU verbeteren om de productie van en de handel in drugs aan te pakken	22. Gerichte aanpak van de criminele organisaties die de grootste bedreiging vormen, met behulp van het Europees model voor criminele inlichtingen (ECIM) en de onderdelen daarvan	Doorlopend	LS Europol Eurojust Raad	Aantal door de LS aangepakte criminele organisaties
	23. Meer multidisciplinaire rechtshandavingsoperaties verrichten, zo mogelijk met behulp van Europol, politie, douane en grensbewaking, in de vorm van gemeenschappelijke onderzoeksteams en gezamenlijke douaneoperaties	Doorlopend	LS Europol Eurojust	Toename van aantal drugsgerelateerde gemeenschappelijke onderzoeksteams en gezamenlijke douaneoperaties Verslag over geboekte resultaten
	24. Verbetering van de kwaliteit van de inlichtingen die door de nationale Europol-eenheden aan de Europol-drugseenheid worden verstrekt, met name over de hoogste niveaus van georganiseerde criminaliteit	Doorlopend	LS Europol	Samenhang, relevantie en kwaliteit van de ontvangen gegevens en inlichtingen
	25. Ten volle gebruikmaken van de COSPOL ⁷ -projecten (heroïne, cocaïne, synthetische drugs) die verband houden met drugsprojecten van Europol, zoals de gecoördineerde analyse door middel van analysebestanden	Doorlopend	LS Raad Europol	Meer meetbare operationele resultaten

⁷

Comprehensive Operational Strategic Planning for the Police.

	26. De Europese Politieacademie (EPA) ⁸ verzorgt opleidingen voor leidinggevende politie- en douaneambtenaren en voor verbindingsambtenaren in derde landen, via de nationale politiescholen	Doorlopend	EPA LS	Curriculum voor rechtshandhaving op drugsgebied Extra opleidingen op dit gebied opgenomen in werkprogramma EPA Aantal opleidingen Aantal opgeleide ambtenaren
	27. Systematischer de verbindingsambtenaren van de lidstaten in derde landen inzetten voor de uitwisseling, waar mogelijk, van gegevens en inlichtingen tussen de rechtshandhavingsautoriteiten van de LS en Europol	Doorlopend	LS Europol	Toenemende internationale operationele samenwerking bij rechtshandhaving
12. Snel en doeltreffend reageren op nieuwe dreigingen (nieuwe drugs, nieuwe routes)	28. Waar nodig regionale veiligheidplatforms oprichten (zoals MOAC-N, Baltische Zee TF) om op nieuwe dreigingen te reageren met gecoördineerde, operationele maatregelen. Dergelijk optreden moet verenigbaar zijn met bestaande wettelijke en operationele regelingen op EU-niveau en gebaseerd zijn op specifieke dreigingsanalyses (zie ook maatregel 42)	Doorlopend	LS Raad Europol	Tijdige operationele reactie in de vorm van maatregelen om proactief op risico's te reageren en dreigingen te minimaliseren Toenemend aantal verstoorde criminele operaties (inbeslagnames, veranderende handel)
	29. De EU richt zich op een gecoördineerde en gezamenlijke aanpak van de lidstaten die het meest worden geconfronteerd met de productie van of de handel in bepaalde drugs; waar mogelijk in samenwerking met Europol	Doorlopend	LS Europol Raad	Operationele en strategische resultaten van optreden van de LS
13. De productie en het aanbod van synthetische drugs verminderen	30. Actieve samenwerking/gezamenlijke operaties van de lidstaten op dit gebied en uitwisseling van inlichtingen en beproefde methoden. Optimaal gebruikmaken van het Synergieproject van Europol en het daarmee verband houdende COSPOL-initiatief	Doorlopend	LS Europol Raad	Toename van het aantal opgezette/afgeronde gezamenlijke projecten Toename van het aantal aan

⁸

Europese Politieacademie; Besluit 2005/681/JBZ van de Raad

				EILCS gemelde ontmanteling van productiefaciliteiten Aantal Synergie-verslagen
	31. Vaststelling en toepassing van een EU-systeem voor forensische profielanalyse van synthetische drugs, op basis van de ervaringen met projecten zoals Synergie en Chain, de structuur en expertise van Europol en het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, en lopende rechtshandhavingsactiviteiten en ervaringen in de LS op dit gebied	2012	COM Europol LS	Systeem ingevoerd en operationeel
14. Onrechtmatig gebruik van en handel in chemische precursoren die worden gebruikt voor de productie van illegale drugs, met name precursoren van synthetische drugs, verminderen in de EU	32. De EU neemt hierover een duidelijk en eensluidend standpunt in op internationaal niveau en binnen de VN, op basis van bestaande wetgeving en samenwerkingsafspraken met de particuliere sector	Doorlopend	COM Raad LS	Effectieve coördinatie via de desbetreffende Raadscommissies Gemeenschappelijke EU-standpunten in internationale fora
	33. De douane verricht strategische controles op precursoren, waardoor het grensbeheer verbetert, en coördineert haar werkzaamheden op dit gebied meer met andere rechtshandhavingsinstanties die zich bezighouden met drugsbestrijding (wederzijdse ondersteuning)	Doorlopend	LS	Verbetering op het gebied van controle op precursoren, opsporing, inbeslagneming en profilering in vergelijking met 2008
	34. De EU steunt ten volle de internationale samenwerking ter voorkoming van het onrechtmatig gebruik van drugsprecursoren, zoals de projecten PRISM en COHESION onder leiding van het INCB	Doorlopend	COM LS	Toename van het aantal aangehouden of in beslag genomen ladingen
	35. Evaluatie van het EU-recht inzake de controle op precursoren en de toepassing van dat recht	2010	COM LS	Evaluatie afgerond
	36. De EU sluit, waar mogelijk, samenwerkingsovereenkomsten met de landen waar de belangrijkste synthetischdrugprecursoren vandaan komen	Doorlopend	COM	Overeenkomsten gesloten Vermindering van illegale verzending drugsprecursoren vanuit de betrokken landen

15. Het effect van de georganiseerde criminele drugsproductie en -handel op de maatschappij beperken	37. De inbeslagname en ontneming van de opbrengsten van drugsgerelateerde criminaliteit in de EU mogelijk maken door het beleid inzake inbeslagname en ontneming van vermogensbestanddelen op nationaal en op EU-niveau aan te scherpen	2012	LS COM Raad EP	Mededeling van de Commissie aangenomen Rechtsinstrumenten voorgesteld en goedgekeurd Waardebepaling van in beslag genomen vermogensbestanddelen
	38. De opzet van Bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in de lidstaten ondersteunen door een informeel platform. Onderzoeken via het Bureau crimineel vermogen, van Europol, ondersteunen.	Doorlopend	COM LS Europol	Platform opgericht, actief en effectief Toename van aantal ondersteunde onderzoeken betreffende de opsporing en identificatie van vermogensbestanddelen Toename van het aantal en de waarde van in beslag genomen contant geld en vermogensbestanddelen

IV. INTERNATIONALE SAMENWERKING

Voornaamste prioriteit: verbetering van de doeltreffendheid van de samenwerking van de EU met derde landen en internationale organisaties op drugsgebied, door het beleid in de EU beter te coördineren. Bevordering van de navolging van de Europese evenwichtige aanpak van het drugsprobleem.

Doel	Maatregel	Tijdschema	Verantwoordelijke partij	Indicatoren
16. EU-drugsbeleid systematisch onderdeel maken van betrekkingen met derde landen en regio's en van ontwikkelings- en veiligheidsagenda. Dit op basis van strategische planning en coördinatie tussen alle betrokken partijen	39. Ervoor zorgen dat de doelstellingen van de EU-drugsstrategie en actieplannen terugkomen in de betrekkingen met derde landen, met gedeelde verantwoordelijkheid en respect voor de mensenrechten als uitgangspunten	Doorlopend	LS COM	Prioriteiten van het drugsbeleid steeds duidelijker terug te vinden in de betrekkingen met derde landen
	40. Voor de bestaande drugsmechanismen zoals het EU-LAC	Doorlopend	Raad	Samenwerkingsinitiatieven

	samenwerkings- en coördinatiemechanisme, de EU-Andes-dialogoog en de "drugstroika's" specifieke punten van samenwerking aanwijzen, zodat de mechanismen doeltreffender worden		COM	ontwikkeld en toegepast
	41. In aansluiting op de EU-besluiten en strategieën en met steun van de communautaire en nationale bijstandsprogramma's drugsproblemen in de drugsproducerende landen en langs de (nieuwe) smokkelroutes aanpakken met projecten die vraag en aanbod van drugs moeten terugdringen en onrechtmatig gebruik van chemische precursoren moeten tegengaan. De bijstand moet aansluiten op de drugsactieplannen van EU en derde landen en regio's (zie maatregelen 46 en 50)	Doorlopend	COM LS	Prioriteiten van het drugsbeleid te herkennen in de gefinancierde projecten De gefinancierde projecten getuigen van evenwicht tussen vraag- en aanbodbeperking Synergie tussen financieringsprogramma's van LS en EG
	42. De regionale en intraregionale samenwerking intensiveren om de vraag naar en het aanbod van drugs in derde landen terug te dringen met behulp van financieringsprogramma's van LS en EG, zoals het ontwikkelingsinstrument en de regionale strategiedocumenten, het stabiliteitsinstrument en het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument	Doorlopend	COM LS	Nieuwe interregionale samenwerkingsinitiatieven ontwikkeld en uitgevoerd Synergie tussen financieringsprogramma's van LS en EG Meer projecten gefinancierd, met meer geld per project
	43. In plaats van drugsteelt alternatieve middelen van bestaan bieden, met eerbiediging van de mensenrechten, in samenwerking met lokale gemeenschappen en rekening houdend met hun specifieke omstandigheden en behoeften	Doorlopend	COM LS	Aantal projecten overeenkomstig de EU-aanpak voor alternatieve ontwikkeling (9597/06, CORDROGUE 44 van 18.5.2006)
	44. Met het oog op de coördinatie een mechanisme ontwikkelen om toezicht te houden op de drugsbijstand aan derde landen	Jaarlijks	Raad LS COM	Mechanisme ontwikkeld Overzicht van drugsprojecten van EG en LS in derde landen
	45. Onderzoek doen naar bereik en resultaten van EG-drugsprojecten in derde landen	2010	COM	Onderzoek verricht

	46. Bijwerking en uitvoering van de EU-drugsactieplannen voor de Centraal-Aziatische republieken ⁹ ; en Latijns-Amerika en het Caraïbisch gebied ¹⁰	Doorlopend	LS COM	Prioriteiten gesteld Niveau van uitvoering van de actieplannen
17. EU-coördinatie in multilaterale context verbeteren en een geïntegreerde en evenwichtige aanpak bevorderen	47. Zorgen voor betere coördinatie en meer continuïteit van de delegaties van de HGD en de LS bij de VN-Commissie voor verdoovende middelen (CND), door een permanente verbindingssambtenaar aan te wijzen	2009	Raad LS	Verbindingssambtenaar benoemd Betere coördinatie tussen de delegaties in Wenen en de HGD
	48. Gemeenschappelijke EU-standpunten en resoluties voorbereiden, coördineren en vaststelling in de CND	Doorlopend	VOORZ LS COM	Aantal gemeenschappelijke EU-resoluties gemeenschappelijke EU-standpunten gesteund door andere regio's
	49. Op de bijeenkomst op hoog niveau van de 52 ^e CND een EU-standpunt innemen over de evaluatie en follow-up van UNGASS '98 ¹¹ en daarin de grondbeginselen van het EU-drugsbeleid uitdragen	2009	Raad LS COM	EU-standpunt terug te vinden in VN-beleidsverklaring
18. De kandidaat-lidstaten en de landen van het stabilisatie- en associatieproces steunen	50. Deze landen de nodige technische en andere bijstand verlenen om ze vertrouwd te maken met het EU-acquis op drugsgebied en hen te helpen de vereiste maatregelen te treffen, zoals de maatregelen die zijn vastgesteld in het drugsactieplan met de westelijke Balkan ¹²	Doorlopend	LS COM Raad EWDD Europol	Landen voldoen steeds meer aan het EU-acquis Aantal en kwaliteit van voltooide projecten Vorderingen in de dialoog en/of de samenwerking met desbetreffende EU-agentschappen

⁹ 12353/02; CORDROGUE 78 van 25.9.2002.

¹⁰ 7163/1/99; CORDROGUE 19 van 15.4.1999; Verklaring van Port of Spain van 23 mei 2007.

¹¹ Beleidsverklaring (resolutie S-20/2, bijlage) van de twintigste bijzondere zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.

¹² 5062/2/03, CORDROGUE 3 van 3.6.2003.

				Niveau van uitvoering van de actieplannen
19. De samenwerking met landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen, verbeteren	51. De drugsdialog met de landen van het Europees nabuurschapsbeleid verbeteren in bilateraal of regionaal verband, met name in de vorm van subcommissies	Doorlopend	LS COM	Resultaat van de dialoog
	52. De Commissie moedigt deze landen aan het Europees nabuurschapsinstrument te gebruiken voor de uitvoering van het drugsonderdeel van de ENB-actieplannen	Doorlopend	COM	Aantal drugsprojecten in het kader van het ENB-instrument

V. INFORMATIE, ONDERZOEK EN EVALUATIE

Voornaamste prioriteit: verbetering van het inzicht in alle aspecten van drugsgebruik, om deskundig beleid te kunnen voeren en de burgers bewust te maken van de maatschappelijke gevolgen en het effect op de gezondheid van drugsgebruik, en onderzoek te doen

Doel	Maatregel	Tijdschema	Verantwoordelijke partij	Indicatoren
20. Meer kennis vergaren op drugsgebied door onderzoek te bevorderen	53. De Raad en de Commissie stellen toekomstige onderzoeksprioriteiten vast op het gebied van illegale drugs en geven aan welke mechanismen nodig zijn om nieuwe kennis te vergaren, nieuwe vormen van aanpak en beleid te ontwikkelen en de samenwerking op onderzoeksgebied in de EU te verbeteren	2009	LS COM EWDD	Onderzoeksprioriteiten gesteld Mechanismen omschreven en ingevoerd
21. Zorgen voor uitwisseling van nauwkeurige en beleidsrelevante gegevens op het gebied van illegale drugs	54. De lidstaten blijven de nationale Reitox-contactpunten ¹³ van de nodige middelen voorzien. De nationale contactpunten leveren bijdragen aan het EWDD op basis van afgesproken normen	Doorlopend	LS	Uitwisseling van gegevens die nodig zijn voor toezicht en evaluatie Reitoxfinanciering door LS en andere middelen beantwoordt aan de behoefte Nationale contactpunten leveren bijdragen overeenkomstig afgesproken normen
22. Verdergaan met de ontwikkeling van instrumenten om de drugssituatie te volgen en het effect van maatregelen te meten	55. De vijf belangrijkste epidemiologische indicatoren van het EWDD verder verbeteren en toepassen en nieuwe indicatoren en maatregelen op het gebied van terugdringing van de vraag ontwikkelen	2012	LS EWDD COM	LS beantwoorden beter aan toepassingscriteria voor hoofdindicatoren Betere indicatoren voor behandelingsvraag en probleemgebruik ¹⁴

¹³

Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies

				Indicatoren/maatregelen voor gezondheidsherstel en re-integratie
	56. Indicatoren ontwikkelen voor het verzamelen van beleidsrelevante gegevens over de illegaledrugsmarkt en rechtshandhaving en een strategie ontwikkelen om deze gegevens te vergaren	Doorlopend	COM EWDD Europol Raad LS	Indicatoren vastgesteld Toepassingsstrategie ontwikkeld
	57. Analyse-instrumenten ontwikkelen om de doeltreffendheid en het effect van het drugsbeleid beter te meten	2010	COM EWDD LS	Analyse-instrumenten ontwikkeld Nauwkeuriger analyse van de drugssituatie
	58. De doeltreffendheid meten van Besluit 2005/387/JBZ van de Raad inzake de uitwisseling van informatie, de risicobeoordeling en de controle ten aanzien van nieuwe psychoactieve stoffen	2010	COM Raad EWDD Europol EMEA	Doeltreffendheid gemeten en mogelijke follow-up voorgesteld
	59. Europol toetst de verstrekking van criminaliteitsgegevens door de lidstaten	Jaarlijks	LS Europol	Kwalitatieve toetsing van verstrekte gegevens
23. Zorgen voor voortdurende evaluatie van het drugsbeleid	60. De lidstaten evalueren het nationale drugsbeleid regelmatig	Doorlopend	LS	Aantal evaluaties drugsbeleid
	61. Jaarlijks een voortgangsverslag indienen bij de Raad en het Europees Parlement over de uitvoering van het actieplan, en zo nodig aangepaste/verbeterde indicatoren en mechanismen voorstellen voor toezicht en evaluatie	Jaarlijks	COM EWDD Europol	Jaarlijks voortgangsverslag ingediend Beschikbaarheid relevante

			LS	indicatoren
	62. Een externe evaluatie laten verrichten van de tenuitvoerlegging en het effect van de EU-drugsstrategie 2005-2012 en het EU-drugsactieplan 2009-2012, gevolgd door een bezinningsperiode en daarna door follow-up	2012	COM Raad LS	Beoordeling resultaat afzonderlijke acties Effect op de algemene drugssituatie is bekend